Cyngor Cymuned Llanystumdwy

Cofnodion Rhaglen waith y Cyngor – nos Iau, 1af o Fai 2025 yn brydlon am 7:00 y.h. yn Neuadd Llanystumdwy a drwy Zoom (roedd yn bosib cael mynediad i'r cyfarfod drwy gysylltu ar ebost gyda'r Clerc).

Yn bresennol y Cynghorwyr (Cadeirydd) Aled Lloyd Evans, Anwen Jones, Sian Angharad Parry, Tegid Jones, Aled Davies, Delyth Parry, Dylan Thomas, Miriam Williams, Rhys Tudur, Dewi Thomas, Euros Jones, Angela Williams a'r Clerc.

Ymddiheuriadau – Cynghorwyr Darren Morley a Gareth O. Davies.

Cyfarfod Blynyddol (yn cychwyn 7.00 y.h. am yr 20 munud cyntaf)

1. Croeso gan y Cadeirydd ac ymddiheuriadau.

2. Cyflwyno a chadarnhau cofnodion cyfarfod blynyddol 9fed o Fai, 2024 - **Derbyn**.

3. Materion yn codi o'r cofnodion. **Dim**.

4. **Adroddiad ar waith y flwyddyn rhwng 1af o Ebrill, 2024 i'r 31ain o Fawrth, 2025 gan y Cadeirydd, Cynghorydd Aled Lloyd Evans**.

Ym mis Medi 2024 penderfynodd y Cynghorydd Margaret Griffith, Ward Llanarmon roi'r gorau iddi, ar ol dros 36 o flynyddoedd o wasanaeth a phrofiad helaeth.

Fis Hydref 2024, fe groesawyd y Cynghorydd Dewi Thomas, yn gynghorydd dros Ward Llanystumdwy.

Rydym yn parhau i gyfarfod wyneb yn wyneb, gyda'r opsiwn o fod yn rhithiol bob tro drwy gymorth y Cynghorwyr Aled Davies a Tegid Jones.

Fe wnaed yr holl waith arferol o wneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio, gwaith cynnal a chadw ar y llwybrau a'r cae chwarae.

Diolchwyd i'r Clerc a phawb am ei gwaith a'i cymorth tra bu'n Gadeirydd.

5. **Adroddiad Ariannol am y flwyddyn 1af o Ebrill, 2024 i'r 31ain o Fawrth, 2025 gan y Clerc a'r Swyddog Ariannol Cyfrifol.**

Dechrau Ebrill 2024 roedd cyfanswm o £17,206.04 gennym yn y 2 cyfrif, sef £12,525.99 yn y cyfrif cyfredol a £4,680.05 mewn cyfrif cadw.
Erbyn diwedd Mawrth 2025 roedd y cyfanswm yn £16,214.77 yn y 2 cyfrif.
Fe dalwyd £2000.00 o grant gan Gronfa Park-Jones tuag at wefan newydd Cof Eifionydd, yn nol iddynt, oherwydd na fu'n bosib creu y wefan.
Roedd y praesept yn £20,000.00 llynedd.

- Derbyniwyd ad-daliad TAW o £306.36 llynedd, ac eleni bydd y swm yn £563.16.
- Derbyniwyd ad-daliad o £417.80 gan Cyngor Gwynedd am waith ar y llwybrau, sef yr un ffigwr a'r flwyddyn cynt.

- Derbyniwyd £5276.67 gan gwmni Lightsource a oedd yn £138.50 yn fwy na'r flwyddyn cynt.
- Y prif wariant yn ystod y flwyddyn oedd:-
- Talu £1490.00 am beintio'r offer yng nghae chwarae Troed y Garn, Llangybi.

Yn ystod y flwyddyn fe dalwyd £7,439.72 o daliadau o'r cyfrif cyfredol tuag at geisiadau am gymorth ariannol, a oedd yn cynnwys arian Lightsource. Roedd hyn y cynnwys talu am gyswllt Wifi yn Capel Pencaenewydd, Neuadd Chwilog, mynwentydd lleol, cylch meithrin, clybiau, mudiadau lleol, ac Eisteddfod Chwilog.
Yn ogystal a hyn talwyd am farbio'r llwybrau, cadw'r cae chwarae yn daclus, glanhau'r llochesi bws, a talwyd £2,000.00 tuag at gadw'r toiledau yn Llanystumdwy.
Fe wnaeth yr archwilwyr mewnol ac allanol gadarnhau fod popeth yn iawn hefo'r archwiliad wnaethant.
Y bwriad yw parhau hefo'r drefn o anfon y gyllideb/cyfrifon bob mis cyn y cyfarfod i gadw golwg ar y gwariant.
Diolchodd y Clerc i'r Cadeirydd a'rCynghorwyr i gyd am ei cymorth yn ystod y flwyddyn i hwyluso ei gwaith.

6. Cyfle i'r trethdalwyr ofyn cwestiynau - neb yn bresennol.

7. Ethol swyddogion am y flwyddyn mis Mai, 2025:
   a) **Cadeirydd – Cynghorydd Anwen Jones (**wedi llofnodi datgan derbyn swydd).
   b) **Is gadeirydd -Cynghorydd Euros Jones (**wedi l**l**ofnodi datgan derbyn swydd).
   c) **<u>Clerc a Swyddog Ariannol Cyfrifol</u>** – Bethan Parry Jones aros yr un fath/dim newid.
   ch) **<u>Elusen William Ellis</u>**, Llanystumdwy - Cynghorwyr Ward Llanystumdwy i gyd.

8. Cadarnhau nad oes angen newid unrhyw aelodaeth o bwyllgorau'r Cyngor ar hyn o bryd - ei cadw fel ag y maent.

9. Dewis cynrychiolydd i:-
Pwyllgor Rhanbarth Un Llais Cymru – Cynghorydd Aled Lloyd Evans ac Anwen Jones.
Grwp Mynediad Dwyfor – Cynghorydd Dylan Thomas.

10. **<u>Polisiau</u>** – mae pob polisi wedi cael ei adolygu fis Mehefin 2021, ac mae ambell un arall wedi cael ei ddiweddaru ers hynny, fel Polisi Costau a Threuliau Aelodau, Polisi Iaith/Asesiad Risg a Rheolau Sefydlog, mae'r gweddill yn iawn. Mae Un Llais Cymru wedi awgrymu ei fod yn beth da i adolygu'r holl bolisiau allweddol bob 4 neu 5 mlynedd. Mae Un Llais Cymru wedi creu Rheoliadau Ariannol newydd yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, felly bydd angen creu polisi newydd yn ystod yr wythnosau nesaf i gynnwys y newidiadau yma. **<u>Derbyn</u>**.

<u>Diolchwyd i'r Cadeirydd Aled Lloyd Evans a'r Clerc am ei gwaith yn ystod y flwyddyn.</u>

CYFARFOD ARFEROL Y CYNGOR (i gychwyn tua 7:20 y.h.)

Rhaglen waith y Cyngor – nos Iau, 1af o Fai 2025 tua 7:20 y.h. yn Neuadd Llanystumdwy, a drwy Zoom.

1. **Ymddiheuriadau**- gweler uchod.
2. **Cyflwyno a chadarnhau cofnodion cyfarfod y Cyngor gynhaliwyd ar 3ydd o Ebrill 2025** – derbyn.
3. **Llofnodi cadarnhâd taliadau BACS Ebrill 2025.**
4. **Datgan buddiant personol – neb.**

Materion gan Cyngor Gwynedd

5. **Ceisiadau cynllunio sydd angen penderfyniad - dim**

6. **Cwmni Williams a Williams, Melin Plas Du, Y Ffor, Pwllheli**.
Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Gweithdrefn Rheoli Datblygu) Cymru 2012.
Cyhoeddusrwydd ac ymgynghoriad cyn gwneud cais am ganiatâd cynllunio.
Cais i adeiladu adeilad derbyn a storio gwastraff, tirlunio a gwaith ategol. Mae angen gwneud sylwadau erbyn 05.05.2025.
Gofynwyd i'r Clerc ei hysbysu nad oedd sylwadau na gwrthwynebiad i'w cais.

7. **Sedd wag yn Ward Llanarmon – bydd diweddariad erbyn mis nesaf**.

Materion yn y gymuned.

8. **Llanystumdwy**
a) **Bin halen – Caerffynnon** – derbyniwyd gwybodaeth gan Gareth Roberts, Peiriannydd Ardal Dwyfor yn cadarnhau fod yr adran yn mynd i gynnal arolwg o'r safle er mwyn sicrhau ei fod yn addas ar gyfer bin halen, sef adnabod lleoliad priodol, gwastad a dirwystr i'w osod. Byddant wedyn yn ei archebu, a threfnu i'w osod a'i lenwi cyn y gaeaf. Gan y byddent yn archebu nifer o finiau halen ac yn mynd drwy broses tebyg mewn sawl lleoliad yn Nwyfor, mae'n bosib y gwnaiff gymeryd rhai misoedd cyn gwelwn y bin halen yn ei le.

b) **Caffi Dwyfor** – pryderon am gyflwr y safle- cytunwyd mai peidio gwneud dim fyddai orau o dan yr amgylchiadau.

c) **Eglwys Llanystumdwy** – llawer o eiddew yn tyfu dros y ffenestri a'r wal allannol o gwmpas y fynwent. **Clerc i anfon ebost.**

ch) **Gorymdaith Carnifal Llanystumdwy 20.06.2025**
Cais gan Osian Roberts ar ran Y Plu. Maent yn bwriadu cynnal gorymdaith carnifal arall eleni felly byddant angen cyflwyno cais i Cyngor Gwynedd er mwyn cau y ffordd yn swyddogol. Fel llynedd, wrth wneud y cais yma trwy'r Cyngor Cymuned, ni fydd Cyngor Gwynedd yn codi tâl am gau y ffordd. **Cefnogi**.

9. **Rhoslan/Ynys**
Derbyniwyd gwybodaeth fod coeden wedi gogwyddo allan i'r lôn o goedwig Coed Caradog, ger Betws Fawr, adeg storm Darragh, ac erbyn hyn mae yn pwyso ar y linnell ffôn. Mae'n beryg y daw i lawr eto a phwyso mwy ar y gwifrau ffôn a'i torri. Wedyn bydd dim cysylltiad wifi i dai i fyny'r ffordd. Clerc eisioes wedi cysylltu hefo Cyngor Gwynedd ac wedi **derbyn ateb yn dweud fod yr Arolygwr Ffyrdd wedi ymweld â'r safle. Dywedwyd er nad oedd y risg i'r gwifrau llinnell ffon yn fater i'r Cyngor gall y goeden amharu ar y brifffordd petai'n syrthio. Bydd y Gwasanaeth felly yn cysylltu hefo'r tirfeddianwr perthnasol gan gyflwyno llythyr rhybudd coed iddynt**.

10. **Chwilog**
11. **Pencaenewydd/Sardis**
12. **Llangybi**

13. **Hysbysfyrddau angen staen arnynt** – bydd y gwaith wedi cael ei wneud yn fuan.

14. **Materion Ariannol**
Adroddiad Ariannol gan y Clerc a'r Swyddog Ariannol Cyfrifol.
Roedd y Clerc wedi anfon ebost at y cynghorwyr i gyd cyn y cyfarfod, drwy gynnwys dogfen 'excel'o'r sefyllfa ariannol hyd at 30.04.2025. Mae hyn yn cadw golwg manwl ar y gwariant sydd eisioes wedi ei wneud.
Y Clerc hefyd wedi gwneud y datganiadau cyfrifyddu a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol o flaen y cyfarfod, er mwyn iddynt gael ei cymeradwyo gan y Cyngor a'i llofnodi yn dilyn y cyfarfod, wedyn gellir anfon y manylion at yr archwilwyr mewnol.

15. **Gwaith ar y llwybrau, Mai 2025 ymlaen**.

a. Llwybr swyddogol o Ffynnon Cybi i ben Garn Bentyrch, un toriad.
b. Llwybr dan bont y rheilffordd i'r traeth yn Afonwen, dau doriad.
c. Llwybr heibio Ynysgain Bach hyd at bont y rheilffordd, dau doriad.
ch.Llwybr o'r ffordd fawr i fyny at fythynnod Tŷ Newydd, dau doriad.
d. Llwybr Clawdd Llanw o Bontfechan dros y rheilffordd am Ty'n Morfa, dau doriad.
dd.Ceg y llwybr ar hen ffordd Abercin, ochr y pentref i'r ffordd osgoi.
e. Cadw safle bedd D. Lloyd George yn daclus yn ystod y tymor.
f. Maenywern, Llanystumdwy – gwaith clirio tir y Cyngor ger y bont ac ar hyd y wal i fyny tuag at y Bedd.
Hysbyseb wedi cael ei roi ar y wefan, a'r Ffynnon i gael prisiau, hefo dyddiad cau 30.04.2025, er mwyn ei trafod yn y cyfarfod ar y 1af o Fai 2025.

ff. **Cytundeb torri Cae Chwarae Llangybi** (cytunwyd i wneud cytundeb o flwyddyn rhwng 01.05.2024 - 30.04.2025 llynedd yn hytrach na 3 mlynedd).
Derbyniwyd 2 dendr, ac fe basiwyd i rannu'r gwaith, sef Mr Alan Adams i wneud y Cae Chwarae am y ddwy flynedd nesaf tan Hydref 2026, llwybr Garn Bentyrch (a), a Maenywern, Llanystumdwy (f) am flwyddyn.
Gofynwyd i'r Clerc ofyn am bris i wneud safle bedd D.Lloyd George yn daclus am y tymor gan Mr Gareth Jones.
Cytunwyd i ofyn wrth Mr Rhys Jones i wneud gweddill y llwybrau am y tymor, sef b, c, ch, d,dd (uchod).

g. **Glanhau 9 lloches bws** – y Clerc wedi gofyn am brisiau gan 3 cwmni, Spick 'n' Span, Criccieth Cleaning a Tracey Jane Cleaning Services. Derbyniwyd 2 bris, a **cytunwyd i ofyn wrth Criccieth Cleaning wneud y gwaith am 2 flynedd rhwng Mai 2025 hyd at 31.03.2027.**

16. **Praesept** – wedi derbyn yr hanner cyntaf, sef £10,250.00 ar 01.05.2025.

17. **Cyflog Clerc** – Ar sail gohebiaeth a dderbyniwyd gan NALC drwy Un Llais Cymru a SLCC ar 25.10.2024, derbyniwyd tabl graddfeydd cyflog ar gyfer clercod. Ar hyn o bryd mae'r tabl yma dal i fod yn gyfredol. Mae cyflog y Clerc yn cychwyn ar rif 22 – 28, o'r raddfa cenedlaethol SCP.
Felly, mae cyflog y Clerc a'r Swyddog Ariannol Cyfrifol o Ebrill 1af, 2025 ymlaen yn symud i fyny ar y raddfa cyflog, o **pwynt 24 i pwynt 25, sef o £17.79 i £18.26 yr awr, x 35 awr y mis = £639.10**.
Mae cyflog y Clerc yn ol y cytundeb cyflogaeth yn datgan:-

1. **"Cyflog**
2. "Ar yr amod fod eich perfformiad yn foddhaol, byddwch yn symud yn awtomatig drwy'r raddfa gyflog trwy godiadau blynyddol hyd nes ichi gyrraedd uchafbwynt y raddfa. Bydd eich codiad cyflog cyntaf yn daladwy ar 1 Ebrill 2019 ac wedi hynny ar 1af Ebrill bob blwyddyn hyd nes ichi gyrraedd uchafbwynt y raddfa. Gall y Cyngor ddal codiad cyflog yn ôl os bernir fod eich perfformiad yn is na'r disgwyl, yn dilyn adolygiad blynyddol."
3. "Yn dilyn cyfarfod Pwyllgor Amodau Gwaith 22.11.2023 cytunwyd i gynyddu cyflog y **Clerc a Swyddog Ariannol Cyfrifol o'r 01.01.2024 i bwynt 23, sef £16.67 yr awr sef ar raddfa LC2 cenedlaethol SPC rhwng pwynt 22 – 28**. Bydd yn codi bob Ebrill wedyn hyd nes cyrraedd uchafbwynt y raddfa,cyn belled a bod y performiad gwaith yn foddhaol".

Cytunwyd i godi cyflog y Clerc i pwynt 25, a bod y gwaith yn foddhaol.

18. **Diffibriliwr Pencaenewydd**
Y Clerc wedi cysylltu hefo Mr Tomos Hughes, Cydlynydd Cymuned SaLC Gogledd Cymru i gael manylion i archebu padiau ar gyfer ZOLL AED PLUS. Derbyniwyd anfoneb gan Defib Store, a derbyniodd y Clerc gadarnhad gan y Cadeirydd i dalu'r anfoneb drwy BACS, cyn gynted a phosib, oherwydd nad oes gan y Cyngor gerdyn banc i wneud taliad. **Mae'r padiau wedi cael ei anfon yn syth at Mr Ifor Davies, ac mae wedi ei gosod ym Mhencaenewydd**.

19. **Taliadau** BACS angen cael ei gwneud yn dilyn y cyfarfod:

Enw/Rheswm	Rheswm	Pris £	TAW	Cyfanswm Taliad £	Taliad BACS £
ICO	Drwy ddebyd uniongyrchol ar 22.05.2025	**52.00**		**52.00**	**52.00**
Capel Pencaenewydd	Llogi festri 06.02.2025, 06.03.2025 a 03.04.2025	**60.00**		**60.00**	**60.00**
Defib Store Ltd	*Padiau defib Pencaenewydd (46813)* *Wedi cael caniatad i dalu 20.04.2025 drwy ebost gan y Cadeirydd*	***50.00***	***10.00***	***60.00***	***60.00***
Criccieth Cleaning	*Glanhau llochesi bws Ebrill 2025*	***204.40***	***40.88***	***245.28***	***245.28***
G.L.Jones (961)	*Peintio mainc cae chwarae Llangybi*	***125.00***	***25.00***	***150.00***	***150.00***

20. Cyflog mis Ebrill 2025 y Clerc i'w rannu rhwng y Clerc a Chyllid a Thollau EM.

Enw/Rheswm	Swm £	Cyfanswm Taliad net £	Taliad BACS:- £
Cyflog sylfaenol y Clerc, Ebrill 2025 35 awr y mis x £18.26 = £639.10	639.10 Llai treth- £127.82 = **£511.28**	**511.28**	**511.28**
Cyllid a Thollau EM Treth ar enillion y Clerc Ebrill 2025 £623.00 x 20% = £127.82	**£127.82**	**127.82**	**127.82**
Costau swyddfa Clerc Ebrill 2025	**26.00**	**26.00**	**26.00**

Materion hwyr

21. **Criccieth Cleaning** – derbyniwyd anfoneb ar 30.04.2025 a cytunodd y Cadeirydd i'w dalu y dilyn y cyfarfod – gweler manylion uchod (19).

22. **Mr G. L. Jones** – derbyniwyd anfoneb ar 01.05.2025 a cytunodd y Cadeirydd i'w dalu yn dilyn y cyfarfod -gweler manylion uchod (19).

23. **Enw newydd ar safle Maes Llwyd, Llanystumdwy** – derbyniwyd ebost gan Kirstie Eckford, Rheolwr Prosiect Datblygu, Cymdeithas Tai Gogledd Cymru, yn dweud ei bod bod yn y broses o gydweithio hefo adeiladu 6 o dai fforddiadwy newydd ar safle.
Roeddent yn cychwyn y broses o ddewis enw ar gyfer y stad newydd ond yn awyddus i drafod hefo'r Cyngor Cymuned yn gyntaf.

Wrth edrych ar hen fapiau roeddent yn gweld fod y safle ar dir oedd yn cael ei alw'n Gors Ychain neu Cae'r Ffordd yn y gorffennol. Felly, gofynwyd os oedd unrhyw awgrym fyddai yn addas ar gyfer y datblygiad. Cytunwyd y byddai'r Cynghorydd Miriam Williams yn cysylltu hefo Pennaeth Ysgol Llanystumdwy i weld os byddent yn medru ystyried enw addas hefo'r disgyblion. Clerc am hysybysu'r Rheolwr prosiect.

Cytunwyd mai ar y nos Iau **05.06.2025** fydd y cyfarfod nesaf yn Neuadd Llanystumdwy a drwy Zoom.